

TUCHTCOMMISSIE BETAALD VOETBAL
KONINKLIJKE NEDERLANDSE VOETBALBOND

1. Het verloop van de procedure

Per e-mailbericht van 19 december 2024 is PEC Zwolle in staat van beschuldiging gesteld op grond van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het Reglement Tuchtrechtspraak Betaald Voetbal, hierna 'RTBV', voor wanordelijkheden door aanhang van PEC Zwolle tijdens de wedstrijd Go Ahead Eagles – PEC Zwolle van 3 november 2024, te weten het afsteken van vuurwerk bij aanvang van de wedstrijd en bij het doelpunt van PEC Zwolle.

De aanklager betaald voetbal, hierna 'de aanklager', heeft PEC Zwolle een schikkingsvoorstel aangeboden:

PEC Zwolle wordt, mede gelet op de aard en ernst van het strafbare feit en rekening houdend met de strafkaart waarop aantekeningen staan van 20 juni 2023 en 3 juli 2023 voor het afsteken van vuurwerk, met ingang van 13 januari 2025 veroordeeld tot de navolgende straf:

- Opschorting van het recht tot verkrijgen van toegangskarten voor een uitwedstrijd. Deze straf is in zijn geheel voorwaardelijk met een proeftijd van twee (2) jaar;
- Een geldboete van € 5.000,-.

Dit schikkingsvoorstel is door PEC Zwolle niet geaccepteerd. Vervolgens is de zaak aan de tuchtcommissie betaald voetbal, hierna 'de tuchtcommissie', voorgelegd. De tuchtcommissie heeft in aanwezigheid van de aanklager de zaak mondeling behandeld op donderdag 30 januari 2025. Zij heeft bij die gelegenheid PEC Zwolle gehoord, vertegenwoordigd door mevrouw mr. I. Theunisse, jurist bij de Federatie van betaald voetbal organisatie, de FBO.

2. Vordering van de aanklager

De aanklager is van oordeel dat het tenlastegelegde bewezen dient te worden geacht en verwijst hiertoe naar de stukken in het dossier, zoals het wedstrijdverslag.

Het is volgens de aanklager vaste rechtspraak van de tuchtcommissie en de commissie van beroep betaald voetbal dat in dit verband eisen worden gesteld teneinde het karakter van de aansprakelijkheid van PEC Zwolle voor het gedrag van haar supporter niet verloren te laten gaan. De lat om zich te kunnen disculperen ligt erg hoog. Van een club, zoals PEC Zwolle, die vaker te maken heeft met het afsteken van vuurwerk wordt verwacht dat nog meer aandacht bestaat voor maatregelen om dit tegen te gaan, zodat de kans hierop te verwaarlozen is.

De aanklager is van mening dat in de gegeven omstandigheden onvoldoende maatregelen door PEC Zwolle zijn getroffen om de wanordelijkheden te voorkomen dan wel te beëindigen. Mede gelet op de hoeveelheid vuurwerk die in dit geval onopgemerkt het stadion is binnengebracht, is het niet aannemelijk geworden dat de foullering en de overige veiligheidsmaatregelen op de meest adequate wijze hebben plaatsgevonden.

Verder – en daar zit het zwaartepunt van het verwijt van de aanklager – zijn er na de wedstrijd te weinig inspanningen verricht om de personen die zich schuldig hebben gemaakt aan het afsteken van het vuurwerk te identificeren en te bestraffen. Immers, ondanks de tv-beelden waaruit volgens de aanklager blijkt dat er op een geringe afstand van de supporters meerdere stewards staan en het feit dat PEC Zwolle wist welke supporters zich in het betreffende vak zaten, is door de PEC Zwolle geen enkele persoon geïdentificeerd en bestraft. Dat eventuele identificatie van de supporters bemoeilijkt zou zijn door gecoördineerde plaatswisselingen, maakt de aanklager niet op uit de tv-beelden. Ook het feit dat de supporters grotendeels dezelfde kleding en petten

droegen, is voor de aanklager geen reden om PEC Zwolle vrij te pleiten voor het gebrek aan identificatie. Immers, volgens de aanklager had PEC Zwolle bijvoorbeeld een verbod op gezichtbedekkende petten kunnen invoeren. Deze maatregel valt dan wellicht niet goed bij de supporters, maar is op dat moment wel uiterst noodzakelijk, aldus de aanklager.

De aanklager is op grond van het bovenstaande van mening dat PEC Zwolle zich schuldig heeft gemaakt aan het overtreden van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a RTBV en stelt dat het tenlastegelegde op grond van de stukken in het dossier ook bewezen kan worden verklaard.

Strafmaat

De aanklager stelt dat zij bij het bepalen van de strafeis rekening heeft gehouden met de maatregelen die PEC Zwolle vooraf wél heeft genomen. Echter, de aanklager kan en zal op basis van de strafkaart, hetgeen ook in het schikkingsvoorstel wordt genoemd, geen andere straf eisen.

3. Verweer van PEC Zwolle, aanvullende reacties

PEC Zwolle is primair van mening dat zij dient te worden vrijgesproken van het ten laste gelegde, omdat PEC Zwolle zich ten aanzien van de wanordelijkheden kan disculperen. Daarnaast stelt PEC Zwolle dat de straf die door de aanklager is voorgesteld te hoog is, gelet op alle maatregelen die zij het kader van deze wedstrijd heeft getroffen. Subsidiair verzoekt PEC Zwolle de tuchtcommissie om matiging van de voorgestelde straf.

Primair verweer

Uit vaste rechtspraak van de tuchtcommissie volgt dat een beschuldigde club zich kan disculperen indien zij aannemelijk kan maken dat zij voldoende maatregelen heeft genomen en geen andere maatregelen had kunnen nemen van dusdanig verstrekkende en stringente aard, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen was. De club benadrukt de intensieve voorbereidingen en veiligheidsmaatregelen die zijn getroffen, zoals:

- Samenwerking met de veiligheidsorganisatie van Go Ahead Eagles;
- Alcoholverbod voor supporters;
- Publicatie van een statement op de website;
- Beperking van sfeerartikelen en verplichte aanmelding;
- 1-op-1 kaartverkoop en ticketing systeem op basis van loyaliteit;
- Verplichte buscombi-regeling;
- Inzet van extra veiligheidspersoneel en vuurwerkhonden;
- Uitgebreide veiligheidsbriefings en schouwrondes.

PEC Zwolle erkent dat supporters vuurwerk hebben afgestoken, maar stelt dat zij alles heeft gedaan om dit te voorkomen. De club wijst op de inventiviteit van supporters om verboden middelen het stadion binnen te smokkelen. Dat het de supporters dan toch op een of andere wijze is gelukt om vuurwerk in het stadion te brengen, kan zodoende – gezien de maatregelen die PEC Zwolle heeft genomen – niet tuchtrechtelijk aan haar worden verweten.

PEC Zwolle heeft geprobeerd de daders te identificeren, maar dit is niet gelukt vanwege gezicht bedekkende kleding, identieke klederdracht, rookontwikkeling en gecoördineerde plaatswisselingen. De club heeft camerabeelden geanalyseerd en gedeeld met de politie, maar zonder resultaat. Na de wedstrijd heeft PEC Zwolle de achterban en supporters liaison officers aangesproken op de wanordelijkheden en duidelijk gemaakt dat vuurwerkgebruik niet getolereerd wordt. Dit heeft PEC Zwolle tevens kenbaar gemaakt in een statement op haar website waarin PEC Zwolle publiekelijk afstand heeft genomen van de wanordelijkheden. De boodschap in dit persbericht richting de supporters is volgens PEC Zwolle duidelijk: indien opnieuw collectieve ongeregeligheden bij een uitwedstrijd plaatsvinden, zal PEC Zwolle op eigen initiatief besluiten om één of meerdere uitwedstrijden geen meereizende supporters toe te staan.

Subsidiair verweer en conclusie

Als de tuchtcommissie van mening is dat PEC Zwolle zich niet kan disculperen, vraagt de club om matiging van de straf. PEC Zwolle vindt de voorgestelde geldboete van € 5.000,- disproportioneel hoog en dit helpt de club niet bij het verder aanpakken van het voorkomen van wangedrag door supporters. PEC Zwolle pleit

daarom voor een voorwaardelijke straf. PEC Zwolle verzoekt de tuchtcommissie daarom subsidiair om matiging van de straf.

Aanvullende reacties

In reactie op het verweer van PEC Zwolle wordt met betrekking tot de gevorderde geldboete door de aanklager aangegeven dat het in beginsel niet de bedoeling is dat er wanordelijkheden plaatsvinden. Dit is immers een verplichting van de club. Het verdisconteren van een geldboete bij het niet behalen van de disculpatielat, waarvan volgens de aanklager sprake is, behoort volgens de aanklager niet tot de – tuchtrechtelijke – mogelijkheden. Voor het overige handhaaft de aanklager haar standpunten.

Door PEC Zwolle wordt tot slot verwezen naar een uitspraak in de tuchtzaak van NAC Breda van 19 september 2024, waarin de club door de tuchtcommissie werd vrijgesproken. PEC Zwolle is van mening dat er op grond van het dossier inhoudelijke overeenkomsten zijn met onderhavige tuchtzaak, waardoor het gerechtvaardigd zou zijn om PEC Zwolle ook vrij te spreken van het aan haar ten laste gelegde.

4. Bewezenverklaring

De tuchtcommissie acht het ten laste gelegde bewezen. De bewezenverklaring steunt op de navolgende bewijsmiddelen:

- Het wedstrijdverslag, opgemaakt op 3 november 2024, zakelijk weergegeven, luidende:
“(…) Na aanvang wedstrijd zijn er in het bezoekersvak tientallen fakkels afgestoken. (…) Na het scoringsmoment PEC werden er nogmaals een aantal fakkels afgestoken en een paar flitsers in het bezoekersvak (…);”
- De op zitting getoonde tv-beelden en de afbeelding op pagina 19 van het dossier;
- Het verweer van PEC Zwolle op zitting.

5. Het oordeel van de tuchtcommissie

Disculpatielat

Nu uit het dossier blijkt dat sprake is geweest van wanordelijkheden in de zin van het RTBV, zal de tuchtcommissie – op basis van de tenlastelegging – moeten oordelen of PEC Zwolle zich met succes kan beroepen op disculpatie. De tuchtcommissie beantwoordt deze vraag ontkennend.

Voor en tijdens de wedstrijd

Uit hetgeen PEC Zwolle heeft aangevoerd, leidt de tuchtcommissie af dat de club wel maatregelen heeft genomen ter voorkoming of beperking van wanordelijkheden, maar zijn deze maatregelen niet voldoende zijn geweest om de incidenten tijdens deze wedstrijd te voorkomen. Zoals terecht door de aanklager is aangegeven, wordt PEC Zwolle niet voor het eerst geconfronteerd met het afsteken van vuurwerk. Om die reden diende de club extra waakzaam te zijn en moet PEC Zwolle onderbouwd kunnen aantonen dat de club, in tegenstelling tot de incidenten in het verleden, strengere maatregelen heeft getroffen.

De tuchtcommissie is op grond van het door PEC Zwolle op zitting aangevoerde er niet van overtuigd dat PEC Zwolle voldoende – extra – waakzaam is geweest, dan wel strengere maatregelen heeft genomen.

Gezien de forse strafkaart van PEC Zwolle, had de club extra maatregelen moeten nemen. Hoewel de tuchtcommissie het toejuicht dat PEC Zwolle na deze wedstrijd via een statement heeft aangegeven een eerstvolgende keer geen supporters mee te nemen naar een uitwedstrijd, had het in tuchtrechtelijke zin op het pad van PEC Zwolle gelegen om deze maatregel eerder in te voeren dan wel te overwegen. De tuchtcommissie realiseert zich dat dit een ultimatum remedium is en dat goedwillende supporters hiervan de dupe zullen zijn, maar PEC Zwolle zou hiermee wel kunnen aantonen dat voor de club de maat vol is en deze collectieve aanpak te rechtvaardigen valt. PEC Zwolle heeft echter op zitting aangegeven dat de club vooral toeziet hoe de supporters individueel kunnen worden aangesproken. De tuchtcommissie stelt vast dat deze aanpak tot op heden niet tot het gewenste resultaat heeft geleid.

Mocht bovengenoemde maatregel volgens PEC Zwolle niet tot de mogelijkheden behoren, dan had PEC Zwolle – wederom in collectieve zin – kunnen overwegen om voorafgaand – en niet tijdens de instroom bij de wedstrijd – een algemeen verbod in te stellen op gezichtbedekkende kledingdracht. Deze maatregel maakt de club weliswaar minder populair bij de supporters en kan, zoals door PEC Zwolle is gesteld, wellicht tot escalatie leiden, maar deze maatregel zou wel van meerwaarde kunnen zijn naast de andere maatregelen die zijn getroffen. Bovendien is dit het tweede incident in een zeer korte periode, hetgeen een dergelijk verbod zou kunnen rechtvaardigen. Dat door PEC Zwolle is aangegeven dat er in het verleden geen problemen zijn geweest met het dragen van dit soort kleding en petten, doet naar het oordeel van de tuchtcommissie hier niet aan af.

Na de wedstrijd

Ten aanzien van het traject na afloop van de wedstrijd, stelt de tuchtcommissie vast dat PEC Zwolle tot op heden geen enkel persoon heeft geïdentificeerd en bestraft. Daarmee is naar het oordeel van de tuchtcommissie de conclusie gerechtvaardigd dat PEC Zwolle in dat kader kennelijk onvoldoende maatregelen heeft getroffen, hetgeen PEC Zwolle volgens vaste jurisprudentie van de tuchtcommissie en de commissie van beroep tuchtrechtelijk is aan te rekenen. De tuchtcommissie is er dan ook niet van overtuigd dat PEC Zwolle alle mogelijke maatregelen heeft getroffen om de daders te identificeren.

Dat het PEC Zwolle door de rookontwikkeling, de veelal (nagenoeg) identieke kleding van de supporters, de gecoördineerde plaatswisselingen van de supporters en het gebrek aan kwalitatief goede beelden, toch niet gelukt is om daders te identificeren, overtuigt de tuchtcommissie niet. Dat de supporters zich tijdens of na het afsteken van het vuurwerk zouden hebben verplaatst, is door de tuchtcommissie niet uit de tv-beelden op te maken. De tuchtcommissie maakt bovendien uit de tv-beelden op dat in het uitvak een aantal stewards op zeer geringe afstand staat van de supporters die net voor het afsteken van vuurwerk fakkels in hun handen hadden. Door PEC Zwolle is niet dan wel onvoldoende gemotiveerd waarom op dat moment – toen de voor de stewards zichtbare fakkels nog niet waren afgestoken – de stewards niet hebben ingegrepen. Waarom de stewards vervolgens niet visueel hebben vastgesteld wie vuurwerk afstak, is zowel in het dossier als op zitting door PEC Zwolle niet dan wel onvoldoende gemotiveerd. Hoewel de tuchtcommissie kan begrijpen dat de stewards niet direct ingrepen zodra vuurwerk werd afgestoken, blijkt uit het dossier en de tv-beelden wel dat de stewards op een zeer korte afstand van de supporters aan de zijkant stonden en zij zicht hadden op de groep supporters. De tuchtcommissie acht het – juist gezien deze korte afstand – niet waarschijnlijk dat identificatie van een of meerdere van deze personen onmogelijk is geweest.

Op basis van het bovenstaande, is de tuchtcommissie van oordeel dat PEC Zwolle voor, tijdens en vooral na de wedstrijd onvoldoende maatregelen heeft genomen om de wanordelijkheden te voorkomen c.q. te beëindigen en/of daders op te sporen. De tuchtcommissie komt dan ook tot het oordeel dat PEC Zwolle, op grond van de stukken in het dossier en hetgeen op zitting is aangevoerd, zich schuldig heeft gemaakt aan het tenlastegelegde.

Strafmaatoverwegingen

Bij de strafoplegging houdt de tuchtcommissie rekening met alle feiten en omstandigheden waaronder het tenlastegelegde is begaan en met hetgeen bij de mondelinge behandeling naar voren is gekomen.

Op basis van de door de aanklager op zitting voorgedragen argumenten, ziet de tuchtcommissie geen reden om af te wijken van de door de aanklager geëiste – en op zitting gehandhaafde – straf. PEC Zwolle is al meerdere keren een gewaarschuwde club geweest – er loopt op dit moment ook nog een voorwaardelijke straf voor een vergelijkbaar feit voor PEC Zwolle – en de tuchtcommissie heeft op zitting ook geen aanknopingspunten gevonden om PEC Zwolle een lichtere straf op te leggen.

6. De kwalificatie

Het bewezenverklaarde levert op een overtreding van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a RTBV.

7. De beslissing

Bewezen wordt verklaard hetgeen onder 4. is vermeld. Het bewezenverklaarde is strafbaar, zoals onder 6. omschreven. PEC Zwolle is ten aanzien van de overtreding ook strafbaar.

PEC Zwolle wordt veroordeeld tot:

- Opschorting van het recht tot verkrijgen van toegangskarten voor een uitwedstrijd, geheel voorwaardelijk met een proeftijd van twee (2) jaar;
- Een geldboete van € 5.000,-.

PEC Zwolle wordt veroordeeld in de kosten van de mondelinge behandeling welke met PEC Zwolle in rekening-courant zullen worden verrekend.

Aldus beslist op 30 januari 2025 door de heer mr. D. A. van Steenbeek, voorzitter, de heer. mr. N. J. Batelaan en de heer R. Stolte, leden, bijgestaan door de heer mr. M. Faouzi, secretaris.